

Seikluste laegas

Inspireeritud Euroopas loodud programmist ToyBox - Taste and move adventures

Retsensendid: [Anna-Liisa Tamm](#), [Kristi Paas](#)

ETTEPANEKUD

UURIMISEKS:

- Ennetustegevust on kohandatud ja originaalversiooniga võrreldes on materjale täiendatud suurel määral, et võtta arvesse Eesti olusid. Seetõttu ei pruugi teiste riikide uuringute tulemused olla võrreldavad Eesti kontekstiga.
- Välja tuleb selgitada, kas ja mil määral jõutakse tegevuse kaudu muudatusteni laste ja lapsevanemate käitumises.
- Uurida, kuivõrd õpetajad omandatud teadmisi kasutavad ja tegevuses püstitatud eesmärgid arvesse võtavad.
- Tegu on 24-nädalase tegevusega ja laiema eesmärgini jõudmiseks tasub kaaluda jätkutegevuste lisamist ja uuringu elluviimist, kus mõõdetakse eri pikkusega programmi mõju peamistele tulemusnäitajatele.

KASUTAMISEKS:

- Ennetuse teadusnõukogu soovib ennetustegevust Eestis kasutada ja koguda juurde andmeid tegevuse elluviimise kavakohasuse ja mõju kohta. Enne kättesaadavuse laiendamist tuleb ennetustegevust uurida põhjalikumalt.

ENNETUSTEGEVUSEST

- **Loomisaasta:** 2010 (Euroopas), 2021 (Eestis).
- **Sihtgrupp:** varajane lapseiga (3–5 a). Sobib 3–7. a lastele ja nende vanematele.
- **Elluviimise keskkond:** haridusasutus.
- **Elluviijad:** lasteaed; õpetajad, kes on läbinud täiendkoolituse; lapsevanemad.
- **Sisaldab:** täiendusõpet, juhendmaterjale õpetajatele, kohtumisi ja materjale lastevanematele ning lasteaia töötajatele, seiret.
- **Ennetustasand:** universaalne.
- **Märksõnad:** ülekaalulisuse ja rasvumise ennetus, istumisaja vähendamine.
- **Eesmärk:** kujundada tervist toetavaid toitumis- ja liikumisharjumusi lasteaialastel ja ennetada ülekaalulisust.

[Seikluste Laegas veebileht](#)

ENNETUSTEGEVUSE MÕJU

Soovitud esmane mõju on liikumisharjumuste kujunemine, sh kehalise aktiivsuse suurenemine. Esmase tulemusnäitaja* hindamisel toetutakse kehaliste võimete ja liikumisaktiivsuse andmetele kuni aasta pärast tegevuse lõpetamist.

- Kaks uuringut, sh Eestis elluviidud uuring näitasid, et ennetustegevuses osalenute kehalised võimed, sh motoorne jõudlus paranesid ajas, võrreldes metoodikat mitte kasutavate haridusasutuste lastega. Üks uuring näitas negatiivset mõju motoorse jõudluse näitajatele haavatavates rühmades, sh ülekaaluliste, rasvunud ja alakaaluliste laste puhul.
- Kaks uuringut, sh Eestis elluviidud uuring ei leidnud tegevuse mõju laste liikumisele, sh sammudele nädalapäevadel, nädalavahetusel ja päeva keskmisele sammude arvule ning istumisajale.

Soovitud teisene mõju on toitumisharjumuste kujunemine, sh vee kui mitte magustatud vedeliku tarbimise suurenemine. Teiseste tulemusnäitajate* hindamisel toetutakse õpetajate ja lapsevanemate hinnangutele kuni aasta pärast tegevuse lõpetamist.

- Kaks uuringut on näinud positiivset, kuid piiratud kestvusega mõju vee tarbimisele, sh vanemate teadlikkusele vee tarbimisest, vee pakkumisele ja kättesaadavusele kodus ja lasteasutuses, vanemate veetarbimisele ja lapse julgustamisele vee joomiseks. Üks uuring näitas piima tarbimise vähenemist, mistõttu tuleb tähelepanu pöörata, et üks tervislik jook ei asenda teist. Eestis ellu viidud testuuring ei näidanud mõju vee joomisele ja tervislikule söömisele.

TÕENDATUSE KVALITEET: 1/3

ENNETUSTEGEVUSE TASE TEISTES ANDMEBAASIDES:

POLE HINNATUD

*Esmane tulemusnäitaja on ennetustegevuse mõju või toime, uuringu peamine tulemusnäitaja. Teisene tulemusnäitaja on muu tulemusnäitaja, mille vastu huvi tuntakse.